

Utbildningsdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande

Diarienummer: U2019/00304/UH

Göteborg 2019-06-20

Remiss avseende betänkandet En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6)

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten.

Föreningen Svensk Sjöfart (FSS) har formellt inte ombetts inkomma med synpunkter på rubricerad remiss. Då frågor om styrning och resurstilldelning inom högskolesektorn är av intresse för FSS väljer vi ändå att inkomma med kommentarer.

Den svenska sjöfarten sysselsätter cirka 10 000 personer ombord och 100 000 i hela den maritima näringen. Svensk maritim näring ligger i många avseenden i framkanten avseende teknisk utveckling, beteendefrågor och logistik. Att Sverige ligger i framkant inom logistikområdet tydliggörs bl a av Världsbankens publikation "Logistics Performance Index".

Med en växande sjöfart är kompetensförsörjning en central fråga, såväl för rederier som för sektorn i övrigt med behov av sjöfartskompetens inom exempelvis myndigheter, teknikleverantörer och försäkringsbranschen. Styrningen av högskolan är därmed av stor betydelse för sjöfartssektorn. Inom EU bidrar sjöfarten med 145 miljarder euro till unionens BNP och sysselsätter 2,3 miljoner människor, vilket visar på sjöfartens betydelse inom Sverige och EU.

Forskning och innovation är centralt för kvalitetssjöfart och för att ligga steget före i utvecklingen. På så sätt skapas konkurrenskraft och på så sätt ökar Sveriges export av innovationer. En förutsättning för att åstadkomma relevant utbildning och forskning av hög kvalitet är god samverkan mellan akademi, näringsliv och samhället. Det är därför FSS bland annat är aktiva i Lighthouse som är sjöfartens samverkansplattform för sjöfartsforskning.

Sjöfarten är till sin natur global och såväl fartyg, laster och medarbetare kan förflyttas utifrån marknadens förutsättningar. Kontinuerlig utveckling krävs för att bibehålla och stärka marknadspositioner. För svensk sjöfartsnärings långsiktiga utveckling är därför innovationsförmåga betydelsefullt. Starka forskningsmiljöer och långsiktiga spelregler inom högskolesektorn är viktigt för högkvalitativa högskoleutbildningar.

FSS ställer oss bakom det remissvar som lämnats av Svenskt Näringsliv och önskar särskilt uppmärksamma följande:

FSS ser att betänkandet inte i tillräckligt stor utsträckning behandlat kompetensbrist och kompetensförsörjning. I vidare arbete med styrning och resurstilldelning inom högskolesektorn är det av vikt att dessa perspektiv täcks.

FSS ser att betänkandet inte i tillräckligt stor utsträckning tar hänsyn till vikten och värdet av kvalitetssäkrad samverkan mellan akademi och näringsliv. Genom god samverkan främjas ett ömsesidigt utbyte som möjliggör ökad kvalitet och relevans i utbildning och forskning. Det är önskvärt att ett betänkande om styrning av högskolan analyserar och lyfter förslag på incitament för att främja samverkan.

FSS ser att det gjorts värdefulla satsningar under de senaste åren på forskning och utveckling inom utmaningar med stor relevans inom samhället i allmänhet och transportsektorn i synnerhet. Utredningens förslag innebär att forskningsmedel och makt koncentreras hos lärosätesledningarna och att möjligheten att söka finansiering utanför lärosätet i bred konkurrens minskar. Ökade basanslag till lärosätena föreslås på bekostnad av de fria projektbidrag som fördelas av forskningsråden. Detta går mot den internationella trenden som går mot ökad konkurrensutsättning av högskolors forskningsfinansiering. Analysen av vilka konsekvenser detta kan leda till är bristfällig och det finns en oklarhet i hur, eller om, detta skulle stärka svensk forskning och konkurrenskraft. Svårigheterna att värdera effekten av ett genomförande gör att FSS varken kan tillstyrka eller avstyrka detta utan vi menar att en omfattande konsekvensanalys bör genomföras innan man gör en sådan förändring.

Göteborg som ovan,

Föreningen Svensk Sjöfart

Suzanne Green